

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Under Hensyn til de nuværende ekstraordinære Forhold, der maa befrygtes at ville medføre betydelige Ændringer i Beskæftigelsen indenfor de forskellige Omraader af Erhvervslivet og en Stigning af den øjeblikkelige store Arbejdsløshed, har Regeringen anset det for nødvendigt at søge fremmet en Arbejdsregulering og Arbejdsfordeling med det Formaal at holde et saa stort Antal Personer som muligt knyttet til Erhvervslivet. Reguleringen tænkes i første Linie løst ad Frivillighedens Vej ved Aftaler mellem Parterne, men saaledes at et dertil oprettet Organ (Arbejdsfordelingsnævnet) faar Beføjelse til dels at søge saadanne frivillige Aftaler fremmet, dels i givet Fald, hvor Enighed om Aftaler ikke kan opnaas, at træffe Afgørelse om, hvorvidt og i hvilket Omfang en Arbejdsfordeling skal gennemføres.

Spørgsmaalet om Muligheden for og Virkningerne af en Nedsættelse af Arbejdstiden har tidligere været gjort til Genstand for Overvejelser, saaledes i det af Socialministeren nedsatte Arbejdsløshedsraad, der i Betænkning af 24. Marts 1934 nærmere har redegjort for dette Spørgsmaal.

Nærværende Lovforslag bygger i Hovedtrækkene paa de af Arbejdsløshedsraadet opstillede Retningslinier, dog saaledes at man under de nuværende Forhold har ment at burde foreslaa, at Udgifterne til den Godtgørelse, der maa ydes de Arbejdere, hvis Arbejdstid bliver nedsat, dækkes gennem Bidrag fra samtlige Lønmodtagere og ved Tilskud fra Staten, ligesom der ved Lovforslagets Udformning er lagt større Vægt paa at løse de ved Arbejdsfordelingen fremkomne Problemer ved Organisationernes direkte Medvirken.

Til Lovforslagets enkelte Paragraffer skal man knytte følgende Bemærkninger:

Til § 2.

Afgørelsen af, hvorvidt der i det enkelte Tilfælde kan og bør gennemføres en Arbejdsfordeling eller en Arbejdsregulering, maa selvsagt bero paa et Skøn med Hensyn til en saadan Forholdsregels praktiske Gennemførlighed; selv om der utvivlsomt vil være en Række Omraader, hvor praktiske Forhold vil hindre Gennemførelsen af en Arbejdsfordeling, har man dog ment at burde

gøre Lovens Rammer saa vide som muligt for derved at opnaa, at ingen Arbejdsfordeling, der maatte vise sig rimelig og praktisk gennemførlig, er udelukket. Man har dog paa Forhaand foreslaaet at undtage visse Kategorier af Personer, for hvilke det gælder, at de hyppigt vil modtage Kost og Logi som en Del af Lønnen, hvorfor det allerede af denne Grund vil være umuligt at forøge Antallet af beskæftigede. Hertil kommer, at der saavel indenfor Husgerning som indenfor Landbrug er et saadant Behov for Arbejdskraft, at en Fordeling af Arbejdet ogsaa af denne Grund for Tiden maa fraraades. For disse Grupper vil selve Arbejdets Karakter i øvrigt ofte hindre Gennemførelsen af en Arbejdsfordeling.

Til § 3.

Bestemmelserne har til Hensigt at hindre, at en Arbejdsfordeling gennemføres paa en saadan Maade, at den kan være til Gene for Erhvervslivet. Man har saaledes særlig fremhævet, at en Arbejdsfordeling ikke maa omfatte Personer, hvis Arbejde har en saadan Betydning for den paagældende Virksomhed, at det af Hensyn til dennes forsvarlige og økonomiske Drift er nødvendigt, at de er til Raadighed for Virksomheden i sædvanligt Omfang.

Man har endvidere været opmærksom paa, at en Arbejdsfordeling under visse Omstændigheder kan medføre en mindre effektiv Udnyttelse af det bestaaende Produktionsapparat og ogsaa paa anden Vis kan medføre en Forhøjelse af Produktionsudgifterne. Er disse Forhold imidlertid ikke af større Betydning, eller vil en Produktionsfordyrelse kunne bæres, uden at det vil være nødvendigt at forhøje Salgsprisen, forringes Virksomhedens Afsætningsmuligheder ikke ved Gennemførelse af en Arbejdsfordeling, og der er da ikke Grund til at hindre dens Gennemførelse.

Selvom en Arbejdsfordeling imidlertid maatte befrygtes at ville forringe Afsætningsmulighederne, kan der foreligge saa vægtige Grunde for dens Gennemførelse, at man har ment at burde give Nævnet Beføjelse til at godkende den. Det er dog herved en Forudsætning, at Nævnet i Forbindelse med Priskontrolraadet eller paa anden Maade begrænser Arbejdsfordelingens Virkning paa Afsætningen.